

Tájékoztató terhességi toxémia szűrésről

Mi a terhességi toxémia?

A terhességi toxémia – orvosi nevén preeclampsia, korábban gyakran terhességi mérgezésként is emlegették – a terhesség második felében előforduló szövődmény, amely magas vérnyomás és fehérjevizelés együttes jelentkezése alapján ismerhető fel. (Korábban a testszerte kialakuló vizenyőt is tünetének tartották, de ez más okok miatt is kialakulhat, ezért az újabb nemzetközi ajánlások már nem sorolják a diagnózis kritériumai közé.) A terhességi toxémia kedvezőtlenül befolyásolja a magzat fejlődését. Elsősorban a méhen belüli súlynövekedés elmaradását kell kiemelni, amely a későbbi életesélyt is ronthatja. A terhességi toxémia súlyosbodásakor májkárosodás, haematológiai eltéréseket és végül epilepsziához hasonló görcsrohamot (un. eclampsiát) is okozhat, amely mind az anya, mind a magzat életét súlyosan veszélyeztetheti. E gyakori és súlyos terhességi szövődmény feltétlenül orvosi kezelést igényel, ami annál hatékonyabb, minél hamarabb elkezdik. Éppen ezért régóta keresik azokat a módszereket, amelyek alapján a terhességi toxémia minél hamarabb, még a nyilvánvaló tünetek jelentkezése előtt felismerhető lenne.

Milyen gyakori a terhességi toxémia?

A terhességi toxémia az esetek 2-5 %-ában alakul ki, sokszor minden előzmény nélkül. Vannak ismert kockázati tényezők, így amennyiben ezek valamelyike jellemző a terhesre, magasabb kockázattal kell számolni. Ilyen ismert okok a túlsúly, I-es típusú diabetes, korábbi terhességnél előforduló toxémia, krónikus magas vérnyomás, antifoszfolipid-szindróma vagy lupusz betegség.

A terhességi toxémia szűrése, vizsgálata

A terhességi toxémia kialakulásának kockázata megbecsülhető a várandósság első trimeszteri szűrésével, a Down-kór szűréssel egyidőben. Így e fontos szűrővizsgálat eredeti célja, vagyis a Down-kóros magzatok felismerése mellett, másodlagosan, a terhességi toxémia előrejelzésére is kínálhat lehetőséget. Természetesen ezt követően a terhességi toxémia diagnosztizálása már a szakorvosok feladata a vérnyomás értékek, és a vizelet fehérje vizsgálata révén. Mindez elősegítheti, hogy a terhességi toxémiára hajlamos várandósokat kiszűrjék, majd idejében és hatékonyan kezeljék.

Mekkora eséllyel alakul nálam ki a toxémia?

A terhességi toxémia kockázatának meghatározása igen sokat fejlődött az elmúlt években. A fent felsorolt, ismert kockázati jellemzők mellett léteznek, ultrahangos és biokémiai markerek, melyek együttes használatával, nagy valószínűséggel (96%) előre jelezhető a legveszélyesebb, korai toxémia, 10%-os fals pozitivitás mellett.

Mit tehetek, ha nálam magas a kockázat?

Magas kockázat esetén egyrészt szigorúbb terhesgondozást, rendszeres vérnyomás mérést javasolunk, másrészt alacsony dóziszú (150 mg) aszpirin szedését. Irodalmi adatok alapján az aszpirin megelőzési (ún. profilaktikus) dózisban hatékonyan tudja csökkenteni a toxémia kialakulásának kockázatát, illetve annak kialakulásának idejét késleltetheti, növelve ezzel a születési súlyt. Az alacsony dóziszú Aszpirin adása nincs káros hatással a magzatra, szedését azonban csak a kezelőorvos felügyelete mellett ajánljuk.